

## Trafikutskottets betänkande

**1982/83:6**

**om vissa ekonomisk-politiska åtgärder m. m. (prop. 1982/83:50, bil. 1)**

Som ett led i det ekonomisk-politiska programmet föreslår regeringen att sammanlagt 1 000 milj. kr. anvisas inom kommunikationsdepartementets verksamhetsområde. De olika förslagen behandlas av utskottet under punkterna 1–7 i det följande.

**1. Särskilda väginvesteringar.** Regeringen har i proposition 1982/83:50 bil. 1 (kommunikationsdepartementet) under punkt B 10 (s. 2) föreslagit riksdagen att till Särskilda väginvesteringar på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag på 268 000 000 kr.

### Motionerna

I motion 1982/83:71 av Christer Eirefelt m. fl. (fp) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utbyggnaden av väg E 6 genom Halland.

I motion 1982/83:72 av Evert Hedberg m. fl. (s,m,c,fp) yrkas att riksdagen uttalar sig för att utbyggnaden av vägsträckan Långås–Gunnestorp på E 6 sker som motorväg.

I motion 1982/83:98 av Nils G. Åsling (c) yrkas att riksdagen i samband med behandlingen av proposition 1982/83:50, bil. 1 Särskilda väginvesteringar till de föreslagna investeringsobjekten också hänförs Vallsundsbron i Jämtland och att av den anvisade medelsramen i första hand 10 milj. kr. reserveras för projektets påbörjande.

I motion 1982/83:102 av Ulf Adelsohn m. fl. (m) yrkas, såvitt nu är i fråga, att riksdagen avslår proposition 1982/83:50 bilaga 1.

Motiveringen till yrkandet återfinns i motion 1982/83:99 (m).

I motion 1982/83:117 av Thorbjörn Fälldin m. fl. (c) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 1), att riksdagen till Särskilda väginvesteringar på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 114 milj. kr.

Motiveringen till yrkandet återfinns i motion 1982/83:112 (c).

## Utskottet

Enligt föredragande departementschefen bör 268 milj. kr. anvisas för väginvesteringar som föreslås ges en inriktning mot Europaväg- och riksvägnätet. Föredraganden anser att medlen skall användas för att under år 1983 påbörja följande vägobjekt:

| Län   | Objekt                                     | Beräknat belopp                |
|-------|--------------------------------------------|--------------------------------|
| B 74  | Värmdövägen                                | 92 milj. kr. (delfinansiering) |
| D E4  | Jönåker–Nyköping                           | 55 milj. kr. (delfinansiering) |
| E 51  | Genom Finspång                             | 52 milj. kr.                   |
| N E6  | Långås–Gunnestorp                          | 60 milj. kr. (delfinansiering) |
| U E18 | Bro över SJ i Köping<br>(95 % statsbidrag) | 9 milj. kr.<br>268 milj. kr.   |

Den totala kostnaden för dessa väginvesteringar beräknas uppgå till nära 560 milj. kr. I propositionen framhålls att ett viktigt syfte med investeringarna är att snabbt förbättra förutsättningarna för näringslivets transporter och den regionala utvecklingen vad gäller industriutbyggnad, sysselsättning och bostadsbyggnad.

Med hänvisning till vad som framförs i motion 1982/83:99 (partimotion m) om det begränsade statsfinansiella utrymmet m. m. yrkas i motion 1982/83:102 (m) avslag på de i propositionen föreslagna väginvesteringarna.

I motion 1982/83:117 (partimotion c) avvisas förslaget att anvisa medel för en utbyggnad av Värmdöleden med motiveringen att utbyggnaden ej är nödvändig av arbetsmarknadspolitiska skäl samt att Stockholmsområdet tilldelats relativt stora investeringsprojekt under avsnitten järnvägar, luftfart och postväsende. Övriga vägobjekt tillstyrks dock med den reservationen att medel endast bör anvisas för innevarande budgetår. Detta innebär att, enligt motionen, 114 milj. kr. bör anvisas för särskilda väginvesteringar under budgetåret 1982/83.

Utskottet anser för sin del att en utbyggnad och modernisering av transportsystemen är av stor betydelse för den fortsatta ekonomiska utvecklingen i Sverige. Med ett väl utbyggt och effektivt fungerande transportsystem effektiviseras produktionsapparaten. Genom minskade transporttider och ökad leveranssäkerhet stiger nyttjandegraden av företagens produktionsutrustning. Väg- och brobyggandet skapar också meningsfullt arbete. Det lämpar sig därför väl i områden där arbetsmarknadsläget är besvärligt.

Beträffande Värmdövägen delar utskottet kommunikationsministerns i annat sammanhang framförda uppfattning att den aktuella vägsträckan har mycket låg standard och att en utbyggnad skulle befria Gustavsbergs tätort från besvärlig genomfartstrafik. Den skulle vidare väsentligt underlätta

genomförandet av planerad bostads- och industribebyggelse. Att även vägmyndigheterna anser utbyggnaden angelägen framgår av att den är högt prioriterad i gällande flerårsplan.

Utskottet tillstyrker med hänvisning till det anförda utbyggnaden av Värmdövägen liksom övriga i propositionen föreslagna väginvesteringar. Härav följer att utskottet avstyrker motionerna 1982/83:102 (partimotion m) och 1982/83:117 (partimotion c) i denna del.

Utskottet avstyrker vidare yrkandet i den sistnämnda motionen att medel endast skall anvisas för innevarande budgetår. Motionärernas förslag skulle enligt utskottets mening avsevärt försvåra berörda myndigheters arbetsplanering. Förslaget i propositionen att i ett sammanhang anvisa hela det aktuella beloppet överensstämmer också med hittills tillämpad praxis. Vid tidigare tillfällen då beslut har fattats om särskilda investeringar, exempelvis av arbetsmarknadspolitiska skäl, har sålunda regelmässigt hela beloppet anvisats även om investeringen omspannar flera budgetår.

I motionerna 1982/83:71 (fp) och 1982/83:72 (s, m, c, fp) yrkas att den i propositionen föreslagna utbyggnaden av vägsträckan Långås–Gunnestorp på E 6 ges motorvägsstandard. Ett önskemål härom framförs också i motion 1982/83:120 (partimotion fp) som dock inte innehåller något formellt yrkande i frågan.

Enligt väglagstiftningen ankommer det på vägverket att fastställa arbetsplaner för byggande av vägar och i samband därmed pröva vägstandarden. Arbetsplanerna fastställs efter samråd med berörd länsstyrelse. Om enighet därvid inte kan nås ankommer det på regeringen att avgöra frågan. Vägverket har nyligen meddelat vägförvaltningen i Hallands län att den aktuella vägsträckan skall projekteras som motortrafikled. Utskottet har vidare erfarit att länsstyrelsen i Hallands län är av annan uppfattning och att frågan därför torde aktualiseras hos regeringen.

Som framgår av det anförda har något definitivt beslut om vägstandarden på den aktuella sträckan ännu inte fattats. Utskottet finner ingen anledning att föregripa kommande beslut i frågan och avstyrker därför motionsyrkandena.

I motion 1982/83:98 (c) yrkas att 10 milj. kr. av den i propositionen anvisade medelsramen reserveras för påbörjandet av ett brobygge över Vallsundet vid Storsjön i Jämtland.

Det i motionen aktualiserade brobygget finns med i länsstyrelsens förslag till ny flerårsplan. Enligt vad utskottet erfarit återstår emellertid ett omfattande planeringsarbete innan ett eventuellt brobygge kan påbörjas. Med hänvisning bl. a. härtill avstyrker utskottet yrkandet i motionen att nu beräkna medel för broföretaget i fråga.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen med bifall till regeringens förslag samt med avslag på motionerna 1982/83:102 (m) i denna del och 1982/83:117 (c)

- yrkande 1 till *Särskilda väginvesteringar* på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 268 000 000 kr.,
2. beträffande *utbyggnaden av E 6 på sträckan Långås-Gunnes-torp*  
att riksdagen avslår motionerna 1982/83:71 (fp) och 1982/83:72 (s, m, c, fp),
  3. beträffande *bro över Vallsundet i Jämtlands län*  
att riksdagen avslår motion 1982/83:98 (c).

2. **Åtgärder mot eftersatt vägunderhåll.** Regeringen har under punkt B 11 (s. 2–3) föreslagit riksdagen att till Åtgärder mot eftersatt vägunderhåll på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag på 100 000 000 kr.

#### Motionerna

I motion 1982/83:102 av Ulf Adelsohn m. fl. (m) yrkas, såvitt nu är i fråga, att riksdagen avslår proposition 1982/83:50, bilaga 1.

Motiveringen till yrkandet återfinns i motion 1982/83:99 (m).

I motion 1982/83:117 av Thorbjörn Fälldin m. fl. (c) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkandena 2–5),

2. att riksdagen till Drift av statliga vägar på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 75 milj. kr.,

3. att riksdagen till Bidrag till drift av kommunala vägar och gator på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 10 milj. kr.,

4. att riksdagen till Bidrag till drift av enskilda vägar m. m. på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 10 milj. kr.,

5. att riksdagen till Bärighetsupprustning av mindre vägar och broar av betydelse för skogs- och industritransporter på landsbygden på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 5 milj. kr.

Motiveringen till yrkandena återfinns i motion 1982/83:112 (c).

I motion 1982/83:120 av Ola Ullsten m. fl. (fp) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 2), att riksdagen avslår regeringens förslag att till Åtgärder mot eftersatt underhåll på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag på 100 milj. kr.

**Utskottet**

Föredraganden framhåller att en förutsättning för ett väl fungerande vägtransportsystem är en fortsatt prioritering av driftverksamheten. Under senare år har enligt propositionen underhållet av vägarna eftersatts, vilket innebär försämrad trafiksäkerhet och på sikt betydande reparationskostnader. Föredraganden anser därför att det nu är angeläget att tilldela vägverket särskilda medel varigenom vinterväghållningen under år 1983 kan klaras och ytterligare eftersättning av underhållet kan undvikas. I propositionen förordas att 100 milj. kr. anvisas på tilläggsbudget för innevarande budgetår varav 25 milj. kr. bör avse åtgärder på statskommunvägar.

Med hänvisning till vad som framförs i motion 1982/83:99 (partimotion m) om det begränsade statsfinansiella utrymmet m. m. yrkas i motion 1982/83:102 (partimotion m) avslag på förslaget i propositionen att anvisa ytterligare medel till vägunderhåll.

I likhet med föredragandens förslag yrkas i motion 1982/83:117 (partimotion c) att ytterligare 100 milj. kr. anvisas för vägunderhåll på tilläggsbudget. Enligt motiveringen till yrkandet som återfinns i motion 1982/83:112 (partimotion c) bör detta göras för att motverka den minskning av underhållet som annars blir en följd av devalveringen av kronan. Motionärerna vill dock i förhållande till förslaget i propositionen ge medlen en annan fördelning. De föreslår sålunda att 75 milj. kr. anvisas till Drift av statliga vägar, 10 milj. kr. till Bidrag till drift av kommunala vägar och gator, 10 milj. kr. till Bidrag till drift av enskilda vägar m. m. och 5 milj. kr. till ett nytt anslag benämnt: Bärighetsupprustning av mindre vägar och broar av betydelse för skogs- och industritransporter på landsbygden.

I motion 1982/83:120 (partimotion fp) yrkas avslag på regeringens förslag till medelsanvisning för eftersatt vägunderhåll. Enligt motionen bör regeringen återkomma med medelsframställning i budgetförslaget under vägverkets ordinarie driftanslag.

Utskottet delar föredragandens uppfattning att underhållet av vägarna har eftersatts under senare år. Detta har inneburit att det investerade kapitalet inte kan vidmakthållas och att trafikanternas kostnader för fordon och energi ökar. Utskottet tillstyrker därför förslaget i propositionen att på tilläggsbudget anvisa 100 milj. kr. för eftersatt vägunderhåll, varav 25 milj. kr. bör avse åtgärder på statskommunvägar. Härav följer att utskottet avstyrker motionerna 1982/83:102 (partimotion m), 1982/83:117 (partimotion c) och 1982/83:120 (partimotion fp) i denna del.

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motionerna 1982/83:102 (m) i denna del, 1982/83:117 (c) yrkandena 2–5 och 1982/83:120 (fp) yrkande 2 till *Åtgärder mot*

*eftersatt vägunderhåll* på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 100 000 000 kr.

3. **Särskilda investeringar vid statens järnvägar.** Regeringen har under punkt D 6 (s. 3–4) föreslagit riksdagen att till Särskilda investeringar vid statens järnvägar på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag på 177 000 000 kr.

### Motionerna

I motion 1982/83:102 av Ulf Adelsohn m. fl. (m) yrkas, såvitt nu är i fråga, att riksdagen avslår proposition 1982/83:50 bilaga 1.

Motiveringen till yrkandet återfinns i motion 1982/83:99 (m).

I motion 1982/83:117 av Thorbjörn Fälldin m. fl. (c) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 6), att riksdagen till Särskilda investeringar vid statens järnvägar på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 177 milj. kr.

Motiveringen till yrkandet återfinns i motion 1982/83:112 (c).

### Utskottet

Föredraganden anser att det – utöver tidigare fastställd investeringsram – finns anledning att under innevarande budgetår genomföra ett antal investeringar vilka SJ har stort behov av. I propositionen föreslås därför att SJ får tidigarelägga beställningar av rullande materiel intill ett belopp av 142 milj. kr. I beloppet ingår medel för sex ellok (Rc), sex diesellok (T 44) samt dellikvid för beställning av 20 vagnar för persontrafik och 300 godsvagnar (Hbis). I beloppet ingår vidare 25 milj. kr. för att möjliggöra en fortsatt ombyggnad av pendeltågen (X 1) i Stockholmsregionen vilket ökar SJ:s vinterberedskap.

Föredraganden framhåller vidare att ett nytt dubbelspår mellan Älvsjö och Järna är en av förutsättningarna för att spårkapacitetsproblemen i Stockholmsregionen skall kunna lösas. För sträckan Älvsjö–Flemingsberg är projekteringen i huvudsak klar. Investeringsutgiften uppgår till 335 milj. kr. Eftersom byggtiden är fem år anser föredraganden att det är angeläget att arbetena kan startas så snart en överenskommelse träffats mellan Stockholms läns landsting och SJ om ersättning för lokaltågstrafiken. I propositionen föreslås därför att SJ redan nu erhåller 35 milj. kr. för detta ändamål.

Med hänvisning till vad som framförs i motion 1982/83:99 (partimotion m) om det begränsade statsfinansiella utrymmet m. m. yrkas i motion 1982/

83:102 (partimotion m) avslag på förslaget att anvisa ytterligare investeringsmedel till SJ.

I motion 1982/83:117 (partimotion c) yrkas, i likhet med vad som görs i propositionen, att 177 milj. kr. anvisas till särskilda investeringar vid SJ. Motiveringen till yrkandet återfinns i motion 1982/83:112 (partimotion c).

Utskottet anser i likhet med föredraganden att det är angeläget att SJ ges möjligheter att tidigarelägga beställningar av lok och vagnar samt att byggandet av ett nytt dubbelspår på sträckan Älvsjö-Flemingsberg kan påbörjas så snart som möjligt. Utskottet tillstyrker därför att 177 milj. kr. anvisas till SJ för dessa ändamål. Härav följer att motion 1982/83:102 (partimotion m) avstyrks i denna del.

Vidare har redan genom förslaget i propositionen syftet med yrkandet i motion 1982/83:117 (partimotion c) tillgodosetts. Utskottet anser därför att motionen i denna del inte bör föranleda någon åtgärd från riksdagens sida.

Utskottet hemställer

att riksdagen

- a. med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1982/83:102 (m) i denna del till *Särskilda investeringar vid statens järnvägar* på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 177 000 000 kr.,
- b. lämnar motion 1982/83:117 (c) yrkande 6 utan åtgärd.

**4. Särskilda investeringar för luftfarten.** Regeringen har under punkt F 6 (s. 4) föreslagit riksdagen att till Särskilda investeringar för luftfarten på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag på 60 000 000 kr.

#### Motionerna

I motion 1982/83:102 av Ulf Adelsohn m. fl. (m) yrkas, såvitt nu är i fråga, att riksdagen avslår proposition 1982/83:50 bilaga 1.

Motiveringen till yrkandet återfinns i motion 1982/83:99 (m).

I motion 1982/83:117 av Thorbjörn Fälldin m. fl. (c) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 7), att riksdagen till Särskilda investeringar för luftfarten på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 31,5 milj. kr.

Motiveringen till yrkandet återfinns i motion 1982/83:112 (c).

I motion 1982/83:120 av Ola Ullsten m. fl. (fp) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 3), att riksdagen till Särskilda investeringar för luftfarten på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 anvisar ett reservationsanslag på 31,5 milj. kr.

### Utskottet

De föreslagna investeringarna utgörs enligt propositionen av ett nytt parkeringshus för inrikestrafiken på Arlanda – totalkostnad 33,4 milj. kr. – en ny avisningsanläggning för totalt 1,6 milj. kr. och vissa åtgärder som berör flygledning och flyginformation på Arlanda för totalt 1,1 milj. kr. För att möjliggöra landningar i sämre väder på en av banorna på flygplatsen och därigenom öka regulariteten förordar föredraganden att medel avsätts för investeringar i banbelysning och dess kraftförsörjning för sammanlagt 23,1 milj. kr. budgetåren 1982/83 och 1983/84. Medelsåtgången budgetåret 1982/83 för de nämnda investeringarna beräknas till 31, 5 milj. kr. och budgetåret 1983/84 till 27,7 milj. kr.

Med hänvisning till vad som framförs i motion 1982/83:99 (partimotion m) om det begränsade statsfinansiella utrymmet m. m. yrkas i motion 1982/83:102 (partimotion m) avslag på de i propositionen föreslagna investeringarna för luftfarten.

I motionerna 1982/83:117 (partimotion c) och 1982/83:120 (partimotion fp) tillstyrks ifrågavarande investeringar, dock med det förbehållet att medel bör anvisas endast för innevarande budgetår. Detta innebär att enligt motionerna 31,5 milj. kr. bör anvisas för särskilda investeringar för luftfarten under budgetåret 1982/83.

Även utskottet finner det angeläget att de förordade förbättringarna på Arlanda kommer till stånd. Utskottet tillstyrker sålunda investeringarna i fråga. Härav följer att motion 1982/83:102 (partimotion m) avstyrks i denna del. Vidare följer – av samma skäl som anförts under punkt 1 ovan – att utskottet avstyrker motionsyrkandena om medelsanvisning endast för innevarande budgetår.

### Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till regeringens förslag samt med avslag på motionerna 1982/83:102 (m) i denna del, 1982/83:117 (c) yrkande 7 och 1982/83:120 (fp) yrkande 3 till *Särskilda investeringar för luftfarten* på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 60 000 000 kr.

5. **Särskilda investeringar för postväsendet.** Regeringen har under punkt G 4 (s. 5) föreslagit riksdagen att till Särskilda investeringar för postväsendet på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag på 135 000 000 kr.

#### **Motionerna**

I motion 1982/83:102 av Ulf Adelsohn m. fl. (m) yrkas, såvitt nu är i fråga, att riksdagen avslår proposition 1982/83:50 bilaga 1.

Motiveringen till yrkandet återfinns i motion 1982/83:99 (m).

I motion 1982/83:117 av Thorbjörn Fälldin m. fl. (c) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 8), att riksdagen till Särskilda investeringar för postväsendet på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 25 milj. kr.

Motiveringen till yrkandet återfinns i motion 1982/83:112 (c).

I motion 1982/83:120 av Ola Ullsten m. fl. (fp) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 4), att riksdagen till Särskilda investeringar för postväsendet på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 25 milj. kr.

#### **Utskottet**

Det föreslagna investeringsanslaget för postväsendet motsvarar enligt propositionen totalkostnaden i prisläget den 1 januari 1982 för den sista etappen (etapp IV) av ombyggnaden av postgirohuset i Stockholm. Medelsåtgången för bygget beräknas till 25 milj. kr. budgetåret 1982/83, 40 milj. kr. budgetåret 1983/84, 60 milj. kr. budgetåret 1984/85 och 10 milj. kr. budgetåret 1985/86.

Med hänvisning till vad som framförs i motion 1982/83:99 (partimotion m) om det begränsade statsfinansiella utrymmet m. m. yrkas i motion 1982/83:102 (partimotion m) avslag på de i propositionen föreslagna investeringarna för postväsendet.

I motionerna 1982/83:117 (partimotion c) och 1982/83:120 (partimotion fp) tillstyrks ifrågasvarande investeringar, dock med det förbehållet att medel endast bör anvisas för innevarande budgetår. Detta innebär att enligt motionerna 25 milj. kr. bör anvisas för särskilda investeringar för postväsendet under budgetåret 1982/83.

Utskottet finner för sin del de föreslagna investeringarna angelägna och tillstyrker desamma. Härav följer att utskottet avstyrker motion 1982/83:102 (partimotion m) i denna del. Av samma skäl som anförts under punkt 1 ovan

följer vidare att utskottet avstyrker motionsyrkandena om medelsanvisning endast för innevarande budgetår.

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till regeringens förslag samt med avslag på motionerna 1982/83:102 (m) i denna del, 1982/83:117 (c) yrkande 8 och 1982/83:120 (fp) yrkande 4 till *Särskilda investeringar för postväsendet* på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 135 000 000 kr.

**6. Särskilda investeringar i teleanläggningar.** Regeringen har under punkt H 2 (s. 5) föreslagit riksdagen att till Särskilda investeringar i teleanläggningar på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag på 220 000 000 kr.

#### Motionerna

I motion 1982/83:102 av Ulf Adelsohn m. fl. (m) yrkas, såvitt nu är i fråga, att riksdagen avslår proposition 1982/83:50 bilaga 1.

Motiveringen till yrkandet återfinns i motion 1982/83:99 (m).

I motion 1982/83:117 av Thorbjörn Fälldin m. fl. (c) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 9), att riksdagen till Särskilda investeringar i teleanläggningar på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 70 milj. kr.

Motiveringen till yrkandet återfinns i motion 1982/83:112 (c).

I motion 1982/83:120 av Ola Ullsten m. fl. (fp) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 5), att riksdagen till Särskilda investeringar i teleanläggningar på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 50 milj. kr.

#### Utskottet

Ifrågavarande anslag för teleanläggningar är enligt propositionen avsett för ett investeringsprogram som skall göra det möjligt för televerket att tidigarelägga digitaliseringen av telenätet. Detta innebär att i ett internationellt perspektiv verket tidigt och på ett ekonomiskt sätt kan erbjuda avancerade teletjänster som ger företag och myndigheter möjlighet att rationalisera sin informationsöverföring och informationsbehandling. Programmet beräknas sträcka sig över en treårsperiod med början under innevarande budgetår. Anslaget avser således hela denna period.

Med hänvisning till vad som framförs i motion 1982/83:99 (partimotion m) om det begränsade statsfinansiella utrymmet m. m. yrkas i motion 1982/83:102 (partimotion m) avslag på de i propositionen föreslagna investeringarna i teleanläggningar.

I motionerna 1982/83:117 (partimotion c) och 1982/83:120 (partimotion fp) tillstyrks ifrågavarande investeringar, dock med det förbehållet att medel bör anvisas endast för innevarande budgetår. Detta innebär att enligt den förstnämnda motionen 70 milj. kr. och enligt den sistnämnda motionen 50 milj. kr. bör anvisas för särskilda investeringar i teleanläggningar under budgetåret 1982/83.

Även utskottet finner det angeläget att digitaliseringen av telenätet kan tidigareläggas. De för ändamålet föreslagna investeringarna tillstyrks sålunda. Härav följer att utskottet avstyrker motion 1982/83:102 (partimotion m) i denna del. Av samma skäl som angivits under punkt 1 ovan följer vidare att utskottet avstyrker motionsyrkandena om medelsanvisning endast för innevarande budgetår.

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till regeringens förslag samt med avslag på motionerna 1982/83:102 (m) i denna del, 1982/83:117 (c) yrkande 9 och 1982/83:120 (fp) yrkande 5 till *Särskilda investeringar i teleanläggningar* på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 220 000 000 kr.

**7. Åtgärder för att främja investeringar och utvecklingsarbete i kollektivtrafiken.** Regeringen har under punkt 1 19 (s. 5–8) föreslagit riksdagen att till Åtgärder för att främja investeringar och utvecklingsarbete i kollektivtrafiken på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag på 40 000 000 kr.

#### Motionerna

I motion 1982/83:102 av Ulf Adelsohn m. fl. (m) yrkas, såvitt nu är i fråga, att riksdagen avslår proposition 1982/83:50 bilaga 1.

Motiveringen till yrkandet återfinns i motion 1982/83:99 (m).

I motion 1982/83:117 av Thorbjörn Fälldin m. fl. (c) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 10), att riksdagen till Åtgärder för att främja investeringar och utvecklingsarbete i kollektivtrafiken på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 10 milj. kr.

Motiveringen till yrkandet återfinns i motion 1982/83:112 (c).

I motion 1982/83:120 av Ola Ullsten m. fl. (fp) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 6), att riksdagen avslår regeringens förslag att till Åtgärder för att främja investeringar och utvecklingsarbete i kollektivtrafiken på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag på 40 milj. kr.

### Utskottet

Enligt propositionen är nuvarande statliga insatser för att främja en ökad kollektivtrafik inte tillräckliga. Staten bör sålunda kunna medverka till att begränsa det risktagande som trafikföretag, länshuvudmän och kommuner utsätter sig för när de genomför en större utbyggnad av sin kollektivtrafik. Därigenom skulle de resultat som kommer fram genom de olika FoU-projekt som kollektivtrafikberedningen, transportforskningsdelegationen och styrelsen för teknisk utveckling driver komma till snabbare tillämpning. Med hänsyn till betydelsen för både näringsliv och samhälle av den tekniska utvecklingen på kollektivtrafikområdet bör – framhåller föredraganden – ett nytt anslag inrättas för att stimulera till investeringar i framför allt ny eller mer utvecklad teknik av betydelse för kollektivtrafiken. Exempel härpå är beställnings-, lednings- och informationscentraler samt fordon och fordonskomponenter för den kollektiva trafiken. Anslaget avses bli utformat som ett engångsanslag med 40 milj. kr., och kollektivtrafikberedningen föreslås handlägga den nya verksamheten.

Med hänvisning till vad som framförs i motion 1982/83:99 (partimotion m) om det begränsade statsfinansiella utrymmet m. m. yrkas i motion 1982/83:102 (partimotion m) avslag på regeringens förslag i denna del.

Även i motion 1982/83:120 (partimotion fp) yrkas – i avvaktan på att regeringen återkommer med ett program för FoU-arbetet inom transportområdet – avslag på regeringsförslaget.

I motion 1982/83:117 (partimotion c) anmäls tveksamhet inför styrning av kollektivtrafiken mot alltmera centraliserade former. Kollektivtrafikberedningens uppgifter bör enligt motionen på sikt kunna ombesörjas av någon annan befintlig myndighet. Beredningen bör därför inte ges så stora anslag att verksamheten tenderar att permanentas. Med hänvisning till det anförda vill motionärerna till kollektivtrafikberedningen endast anvisa ett engångsanslag med 10 milj. kr. för försöksverksamhet med bidrag till kollektivtrafikinvesteringar.

Utskottet delar föredragandens uppfattning om behovet av att vidta åtgärder för att främja investeringar och utvecklingsarbete i kollektivtrafiken. De för ifrågakvarande verksamhet angivna riktlinjerna har inte givit

utskottet anledning till erinran. Det föreslagna engångsanslaget med 40 milj. kr. är enligt utskottets mening väl avvägt.

Av det anförda följer att utskottet tillstyrker regeringens förslag och avstyrker samtliga motionsyrkanden i fråga.

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till regeringens förslag samt med avslag på motionerna 1982/83:102 (m) i denna del, 1982/83:117 (c) yrkande 10 och 1982/83:120 (fp) yrkande 6 till *Åtgärder för att främja investeringar och utvecklingsarbete i kollektivtrafiken* på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 40 000 000 kr.

Stockholm den 7 december 1982

På trafikutskottets vägnar

BERTIL ZACHRISSON

*Närvarande:* Bertil Zachrisson (s), Rolf Clarkson (m), Kurt Hugosson (s), Claes Elmstedt (c), Birger Rosqvist (s), Wiggo Komstedt (m), Olle Östrand (s), Sven-Gösta Signell (s), Per Stenmarck (m), Rune Torwald (c), Rune Johansson (s), Margit Sandéhn (s), Görel Bohlin (m) och Olle Grahn (fp).

## Reservationer

1. vid punkt 1 *Särskilda väginvesteringar* beträffande *medelsanvisning* (mom. 1)

Rolf Clarkson, Wiggo Komstedt, Per Stenmarck och Görel Bohlin (alla m) anser

*dels* att den del av utskottets yttrande som på s. 2 börjar med "Utskottet anser" och på s. 3 slutar med "flera budgetår." bort ha följande lydelse:

Under hänvisning till vad som anförs i motion 1982/83:99 (partimotion m) om det begränsade statsfinansiella utrymmet m. m. och härav föranledd reservation i finansutskottets betänkande FiU 1982/83:20 tillstyrker utskottet yrkandet i motion 1982/83:102 (partimotion m) att riksdagen avslår den i propositionen föreslagna medelsanvisningen för särskilda väginvesteringar. Härav följer att utskottet även avstyrker motion 1982/83:117 (partimotion c) i denna del.

*dels* att utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. att riksdagen med bifall till motion 1982/83:102 (m) i denna del och med avslag på motion 1982/83:117 (c) yrkande 1 avslår regeringens förslag till medelsanvisning till Särskilda väginvesteringar på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83,

**2. vid punkt 1 Särskilda väginvesteringar** beträffande *medelsanvisning* (mom. 1)

Clas Elmstedt och Rune Torwald (båda c) anser

*dels* att den del av utskottets yttrande som på s. 2 börjar med "Beträffande Värmdövägen" och på s. 3 slutar med "flera budgetår." bort ha följande lydelse:

Utskottet tillstyrker att medel anvisas för samtliga de vägobjekt som redovisas i propositionen med undantag för utbyggnaden av Värmdöleden. Såsom framhålls i motion 1982/83:112 (partimotion c) kan denna utbyggnad inte motiveras av arbetsmarknadspolitiska skäl. Föredraganden föreslår dessutom att Stockholmsområdet tilldelas relativt stora investeringsprojekt under avsnitten järnvägar, luftfart och postväsende.

Enligt utskottets mening bör anslaget så långt möjligt återspegla de kostnader som uppstår under det budgetår för vilket anslaget är beräknat. I propositionen har innevarande budgetår belastats med hela kostnaden för investeringarna trots att de omspannar flera budgetår. Utskottet tillstyrker därför yrkandet i motion 1982/83:117 (partimotion c) att medel endast bör anvisas för de kostnader som beräknas uppstå under innevarande budgetår.

Av det anförda följer att utskottet tillstyrker motion 1982/83:117 (partimotion c) yrkande 1 och avstyrker motion 1982/83:102 (partimotion m) i denna del.

*dels* att utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. att riksdagen med anledning av regeringens förslag och med bifall till motion 1982/83:117 (c) yrkande 1 samt med avslag på motion 1982/83:102 (m) i denna del till *Särskilda väginvesteringar* på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 114 000 000 kr..

**3. vid punkt 1 Särskilda väginvesteringar beträffande utbyggnaden av E 6 på sträckan Långås–Gunnestorp (mom. 2)**

Olle Grahn (fp) anser

*dels* att den del av utskottets yttrande på s. 3 som börjar med "Enligt väglagstiftningen" och slutar med "därför motionsyrkandena." bort ha följande lydelse:

Europaväg 6 har bitvis mycket låg standard. Det gäller dels inom Hallands län, framför allt på sträckan Långås–Gunnestorp, dels större delen av sträckningen genom Bohuslän. Utskottet hälsar därför med tillfredsställelse föredragandens förslag att sträckan Långås–Gunnestorp skall byggas ut. Enligt vad utskottet erfarit har vägverket meddelat vägförvaltningen i Hallands län att den aktuella vägsträckan skall projekteras som motortrafikled. Inte minst av trafiksäkerhetsskäl bör dock en så viktig internationell trafikled byggas ut till motorväg. Utskottet tillstyrker därför yrkandena härom i motionerna 1982/83:71 (fp) och 1982/83:72 (s, m, c, fp).

Vad utskottet nu anfört bör av riksdagen ges regeringen till känna.

*dels* att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

**2. beträffande utbyggnaden av E 6 på sträckan Långås–Gunnestorp**

att riksdagen med bifall till motionerna 1982/83:71 (fp) och 1982/83:72 (s, m, c, fp) som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet härom anfört.

**4. vid punkt 2 Åtgärder mot eftersatt vägunderhåll**

Rolf Clarkson, Wiggo Komstedt, Per Stenmarck och Görel Bohlin (alla m) anser

*dels* att det stycke av utskottets yttrande på s. 5 som börjar med "Utskottet delar" och slutar med "denna del." bort ha följande lydelse:

Under hänvisning till vad som anförs i motion 1982/83:99 (partimotion m) om det begränsade statsfinansiella utrymmet och härav föranledd reservation i finansutskottets betänkande FiU 1982/83:20 tillstyrker utskottet yrkandet i motion 1982/83:102 (partimotion m) att riksdagen avslår den i propositionen föreslagna medelsanvisningen för åtgärder mot eftersatt vägunderhåll.

Utskottets ställningstagande innebär vidare att motion 1982/83:117 (partimotion c) yrkandena 2–5 avstyrks och att yrkande 2 i motion 1982/83:120 (partimotion fp) blir tillgodosett.

*dels* att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

att riksdagen med bifall till motion 1982/83:102 (m) i denna del och

med anledning av motion 1982/83:120 (fp) yrkande 2 samt med avslag på motion 1982/83:117 (c) yrkandena 2–5 avslår regeringens förslag till medelsanvisning till Åtgärder mot eftersatt vägunderhåll på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83.

## 5. vid punkt 2 Åtgärder mot eftersatt vägunderhåll

Claes Elmstedt och Rune Torwald (båda c) anser

*dels* att det stycke av utskottets yttrande på s. 5 som börjar med "Utskottet delar" och slutar med "denna del." bort ha följande lydelse:

Utskottet vill erinra om att vårriksdagens beslut innebar en viss real ökning av anslaget till drift och underhåll av statliga vägar (prop. 1981/82:100, TU 1981/82:24, rskr 1981/82:196). Devalveringen av kronan leder, som framhålls i motion 1982/83:112 (partimotion c), till ökade underhållskostnader. Regeringens förslag att anvisa ytterligare 100 milj. kr. till vägunderhåll innebär därför endast en viss compensation för den fördyring som vägverket drabbas av genom devalveringen.

För att kunna slå vakt om det reala värdet av driftanslaget anser även utskottet att ytterligare 100 milj. kr. bör anvisas till vägunderhåll på tilläggsbudget I. Med hänsyn till behovet att förbättra transporterna på landsbygden, såväl person- som skogs- och industritransporter, bör dock medlen i förhållande till föredragandens förslag ges en annan fördelning. Utskottet tillstyrker därför yrkandena i motion 1982/83:117 (partimotion c) att anvisa 75 milj. kr. till Drift av statliga vägar, 10 milj. kr. till Bidrag till drift av kommunala vägar och gator, 10 milj. kr. till Bidrag till drift av enskilda vägar m. m. och 5 milj. kr. till ett nytt anslag benämnt: Bärighetsupprustning av mindre vägar och broar av betydelse för skogs- och industritransporter på landsbygden.

Utskottets ställningstagande innebär att motion 1982/83:117 (partimotion c) yrkandena 2–5 tillstyrks samt att motionerna 1982/83:102 (partimotion m) i denna del och 1982/83:120 (partimotion fp) yrkande 2 avstyrks.

*dels* att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

att riksdagen med anledning av regeringens förslag och med bifall till motion 1982/83:117 (c) yrkandena 2–5 samt med avslag på motionerna 1982/83:102 (m) i denna del och 1982/83:120 (fp) yrkande 2

a. till *Drift av statliga vägar* på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisar att reservationsanslag på 75 000 000 kr.,

b. till *Bidrag till drift av kommunala vägar och gator* på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under

sjätte huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 10 000 000 kr.,

c. till *Bidrag till drift av enskilda vägar m. m.* på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 10 000 000 kr.,

d. till *Bärighetsupprustning av mindre vägar och broar av betydelse för skogs- och industritransporter på landsbygden* på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 5 000 000 kr.

## 6. vid punkt 2 Åtgärder mot eftersatt vägunderhåll

Olle Grahn (fp) anser

*dels* att det stycke av utskottets yttrande på s. 5 som börjar med "Utskottet delar" och slutar med "denna del." bort ha följande lydelse:

Utskottet delar den uppfattning som framförs i motion 1982/83:120 (partimotion fp) att ett särskilt anslag för eftersatt vägunderhåll inte bör inrättas. Regeringen bör i stället återkomma med medelsframställning i kommande budgetproposition under vägverkets ordinarie driftanslag. Utskottet avstyrker därför regeringens nu förevarande förslag.

Utskottets ställningstagande innebär att motion 1982/83:120 (partimotion fp) yrkande 2 tillstyrks, att syftet med motion 1982/83:102 (partimotion m) i denna del blir tillgodosett samt att motion 1982/83:117 (partimotion c) yrkandena 2–5 avstyrks.

*dels* att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

att riksdagen med bifall till motion 1982/83:120 (fp) yrkande 2, med anledning av motion 1982/83:102 (m) i denna del och med avslag på motion 1982/83:117 (c) yrkandena 2–5 avslår regeringens förslag till medelsanvisning till Åtgärder mot eftersatt vägunderhåll på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83.

## 7. vid punkt 3 Särskilda investeringar vid statens järnvägar

Rolf Clarkson, Wiggo Komstedt, Per Stenmarck och Görel Bohlin (alla m) anser

*dels* att den del av utskottets yttrande på s. 7 som börjar med "Utskottet anser" och slutar med "riksdagens sida." bort ha följande lydelse:

Under hänvisning till vad som anförs i motion 1982/83:99 (partimotion m) om det begränsade statsfinansiella utrymmet m. m. och härav föranledd reservation i finansutskottets betänkande FiU 1982/83:20 tillstyrker utskottet yrkandet i motion 1982/83:102 (partimotion m) att riksdagen avslår den i

propositionen föreslagna medelsanvisningen för särskilda investeringar vid statens järnvägar. Härav följer att utskottet även avstyrker motion 1982/83:117 (partimotion c) i denna del.

*dels* att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

att riksdagen med bifall till motion 1982/83:102 (m) i denna del och med avslag på motion 1982/83:117 (c) yrkande 6 avslår regeringens förslag till medelsanvisning till Särskilda investeringar vid statens järnvägar på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83.

#### **8. vid punkt 4 Särskilda investeringar för luftfarten**

Rolf Clarkson, Wiggo Komstedt, Per Stenmarck och Görel Bohlin (alla m) anser

*dels* att det stycke av utskottets yttrande på s. 8 som börjar med "Även utskottet" och slutar med "innevarande budgetår." bort ha följande lydelse:

Under hänvisning till vad som anförs i motion 1982/83:99 (partimotion m) om det begränsade statsfinansiella utrymmet m. m. och härav föranledd reservation i finansutskottets betänkande FiU 1982/83:20 tillstyrker utskottet yrkandet i motion 1982/83:102 (partimotion m) att riksdagen avslår den i propositionen föreslagna medelsanvisningen för särskilda investeringar för luftfarten. Härav följer att utskottet även avstyrker motionerna 1982/83:117 (partimotion c) och 1982/83:120 (partimotion fp) i dessa delar.

*dels* att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

att riksdagen med bifall till motion 1982/83:102 (m) i denna del samt med avslag på motionerna 1982/83:117 (c) yrkande 7 och 1982/83:120 (fp) yrkande 3 avslår regeringens förslag till medelsanvisning till Särskilda investeringar för luftfarten på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83.

#### **9. vid punkt 4 Särskilda investeringar för luftfarten**

Claes Elmstedt (c), Rune Torwald (c) och Olle Grahn (fp) anser

*dels* att det stycke av utskottets yttrande på s. 8 som börjar med "Även utskottet" och slutar med "innevarande budgetår." bort ha följande lydelse:

Utskottet tillstyrker att medel anvisas för de förordade förbättringarna på Arlanda. Enligt utskottets mening bör dock anslaget så långt möjligt återspegla de kostnader som uppstår under det budgetår för vilket anslaget är beräknat. I propositionen har innevarande budgetår belastats med hela kostnaden för investeringarna trots att de omspannar flera budgetår.

Utskottet tillstyrker därför förslagen i motionerna 1982/83:117 (partimotion c) och 1982/83:120 (partimotion fp) att medel endast bör anvisas för de kostnader som beräknas uppstå under innevarande budgetår.

Av det anförda följer att utskottet tillstyrker motionerna 1982/83:117 (partimotion c) och 1982/83:120 (partimotion fp) i dessa delar samt avstyrker motion 1982/83:102 (partimotion m) i denna del.

*dels* att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

att riksdagen med anledning av regeringens förslag, med bifall till motionerna 1982/83:117 (c) yrkande 7 och 1982/83:120 (fp) yrkande 3 samt med avslag på motion 1982/83:102 (m) i denna del till *Särskilda investeringar för luftfarten* på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 31 500 000 kr.

#### 10. vid punkt 5 Särskilda investeringar för postväsendet

Rolf Clarkson, Wiggo Komstedt, Per Stenmarck och Görel Bohlin (alla m) anser

*dels* att det stycke av utskottets yttrande som på s. 9 börjar med "Utskottet finner" och på s. 10 slutar med "innevarande budgetår." bort ha följande lydelse:

Under hänvisning till vad som anförs i motion 1982/83:99 (partimotion m) om det begränsade statsfinansiella utrymmet m. m. och härav föranledd reservation i finansutskottets betänkande FiU 1982/83:20 tillstyrker utskottet yrkandet i motion 1982/83:102 (partimotion m) att riksdagen avslår den i propositionen föreslagna medelsanvisningen för särskilda investeringar för postväsendet. Härav följer att utskottet även avstyrker motionerna 1982/83:117 (partimotion c) och 1982/83:120 (partimotion fp) i dessa delar.

*dels* att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

att riksdagen med bifall till motion 1982/83:102 (m) i denna del samt med avslag på motionerna 1982/83:117 (c) yrkande 8 och 1982/83:120 (fp) yrkande 4 avslår regeringens förslag till medelsanvisning till *Särskilda investeringar för postväsendet* på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83.

#### 11. vid punkt 5 Särskilda investeringar för postväsendet

Claes Elmstedt (c), Rune Torwald (c) och Olle Grahn (fp) anser

*dels* att det stycke av utskottets yttrande som på s. 9 börjar med "Utskottet finner" och på s. 10 slutar med "innevarande budgetår." bort ha följande lydelse:

Utskottet tillstyrker att medel anvisas för de föreslagna investeringarna. Enligt utskottets mening bör dock anslaget så långt möjligt återspegla de kostnader som uppstår under det budgetår för vilket anslaget är beräknat. I propositionen har innevarande budgetår belastats med hela kostnaden för investeringarna trots att de omspannar flera budgetår. Utskottet tillstyrker därför förslagen i motionerna 1982/83:117 (partimotion c) och 1982/83:120 (partimotion fp) att medel endast bör anvisas för de kostnader som beräknas uppstå under innevarande budgetår.

Av det anförda följer att utskottet tillstyrker motionerna 1982/83:117 (partimotion c) och 1982/83:120 (partimotion fp) i dessa delar samt avstyrker motion 1982/83:102 (partimotion m) i denna del.

*dels att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:*

att riksdagen med anledning av regeringens förslag, med bifall till motionerna 1982/83:117 (c) yrkande 8 och 1982/83:120 (fp) yrkande 4 samt med avslag på motion 1982/83:102 (m) i denna del till *Särskilda investeringar för postväsendet* på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 25 000 000 kr.

## 12. vid punkt 6 Särskilda investeringar i teleanläggningar

Rolf Clarkson, Wiggo Komstedt, Per Stenmarck och Görel Bohlin (alla m) anser

*dels att det stycke av utskottets yttrande på s. 11 som börjar med "Även utskottet" och slutar med "innevarande budgetår." bort ha följande lydelse:*

Under hänvisning till vad som anförts i motion 1982/83:99 (partimotion m) om det begränsade statsfinansiella utrymmet m. m. och härav föranledd reservation i finansutskottets betänkande FiU 1982/83:20 tillstyrker utskottet yrkandet i motion 1982/83:102 (partimotion m) att riksdagen avslår den i propositionen föreslagna medelsanvisningen för särskilda investeringar i teleanläggningar. Härav följer att utskottet även avstyrker motionerna 1982/83:117 (partimotion c) och 1982/83:120 (partimotion fp) i dessa delar.

*dels att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:*

att riksdagen med bifall till motion 1982/83:102 (m) i denna del samt med avslag på motionerna 1982/83:117 (c) yrkande 9 och 1982/83:120 (fp) yrkande 5 avslår regeringens förslag till medelsanvisning till *Särskilda investeringar i teleanläggningar* på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83.

**13. vid punkt 6 Särskilda investeringar i teleanläggningar**

Claes Elmstedt (c), Rune Torwald (c) och Olle Grahn (fp) anser

*dels* att det stycke av utskottets yttrande på s. 11 som börjar med "Även utskottet" och slutar med "innevarande budgetår." bort ha följande lydelse:

Utskottet tillstyrker de föreslagna investeringarna. Enligt utskottets mening bör dock anslaget så långt möjligt återspegla de kostnader som uppstår under det budgetår för vilket anslaget är beräknat. I propositionen har innevarande budgetår belastats med hela kostnaden för investeringarna trots att de omspanner flera budgetår. Utskottet tillstyrker sålunda de motionsledes framlagda förslagen att medel endast bör anvisas för de kostnader som beräknas uppstå under innevarande budgetår. Dessa bör enligt utskottets mening beräknas till 70 milj. kr.

Av det anförda följer att utskottet tillstyrker motion 1982/83:117 (partimotion c) i denna del. Det anförda innebär vidare att utskottet avstyrker motion 1982/83:102 (partimotion m) i denna del och yrkandet om att för ifrågavarande ändamål nu endast anvisa 50 milj. kr. enligt motion 1982/83:120 (partimotion fp).

*dels* att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

att riksdagen med anledning av regeringens förslag, med bifall till motion 1982/83:117 (c) yrkande 9 samt med avslag på motionerna 1982/83:102 (m) i denna del och 1982/83:120 (fp) yrkande 5 till *Särskilda investeringar i teleanläggningar* på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 70 000 000 kr.

**14. vid punkt 7 Åtgärder för att främja investeringar och utvecklingsarbete i kollektivtrafiken**

Rolf Clarkson, Wiggo Komstedt, Per Stenmarck och Görel Bohlin (alla m) anser

*dels* att den del av utskottets yttrande som på s. 12 börjar med "Utskottet delar" och på s. 13 slutar med "i fråga." bort ha följande lydelse:

Under hänvisning till vad som anförs i motion 1982/83:99 (partimotion m) om det begränsade statsfinansiella utrymmet m. m. och härav föranledd reservation i finansutskottets betänkande FiU 1982/83:20 tillstyrker utskottet yrkandet i motion 1982/83:102 (partimotion m) att riksdagen avslår den i propositionen föreslagna medelsanvisningen för ifrågavarande ändamål. Härav följer att utskottet även avstyrker motion 1982/83:117 (partimotion c)

i denna del. Genom utskottets ställningstagande synes syftet med motion 1982/83:120 (partimotion fp) i denna del vara i huvudsak tillgodosett.

*dels* att utskottets hemställer bort ha följande lydelse:

att riksdagen med bifall till motion 1982/83:102 (m) i denna del och med anledning av motion 1982/83:120 (fp) yrkande 6 samt med avslag på motion 1982/83:117 (c) yrkande 10 avslår regeringens förslag till medelsanvisning till Åtgärder för att främja investeringar och utvecklingsarbete i kollektivtrafiken på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83.

**15. vid punkt 7 Åtgärder för att främja investeringar och utvecklingsarbete i kollektivtrafiken**

Claes Elmstedt och Rune Torwald (båda c) anser

*dels* att den del av utskottets yttrande som på s. 12 börjar med "Utskottet delar" och på s. 13 slutar med "i fråga." bort ha följande lydelse:

Utskottet ansluter sig till de överväganden som enligt sistnämnda motion talar för att begränsa det i propositionen föreslagna engångsanslaget till 10 milj. kr. Utskottet tillstyrker sålunda motion 1982/83:117 (partimotion c) i denna del samt avstyrker motionerna 1982/83:102 (partimotion m) och 1982/83:120 (partimotion fp) i dessa delar.

*dels* att utskottets hemställer bort ha följande lydelse:

att riksdagen med anledning av regeringens förslag, med bifall till motion 1982/83:117 (c) yrkande 10 samt med avslag på motionerna 1982/83:102 (m) i denna del och 1982/83:120 (fp) yrkande 6 till Åtgärder för att främja investeringar och utvecklingsarbete i kollektivtrafiken på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83 under sjätte huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 10 000 000 kr.

**16. vid punkt 7 Åtgärder för att främja investeringar och utvecklingsarbete i kollektivtrafiken**

Olle Grahn (fp) anser

*dels* att den del av utskottets yttrande som på s. 12 börjar med "Utskottet delar" och på s. 13 slutar med "i fråga." bort ha följande lydelse:

Forskningen inom transportområdet har enligt utskottets mening en bristande målinriktning. Detta förhållande framgår inte minst av propositionen, där uppgifter helt saknas om hur de föreslagna medlen skall användas. Det saknas med andra ord ett program för den verksamhet som skall bedrivas

med hjälp av 40 milj. kr. Det är angeläget att regeringen snarast återkommer till riksdagen med ett sådant program. I avvaktan på att så sker finns det enligt utskottets mening ingen anledning att anvisa medel för ifrågavarande ändamål. Utskottet avstyrker därför regeringens nu förevarande förslag.

Utskottets ställningstagande innebär att motion 1982/83:120 (partimotion fp) yrkande 6 tillstyrks, att syftet med motion 1982/83:102 (partimotion m) i denna del blir tillgodosett samt att motion 1982/83:117 (partimotion c) yrkande 10 avstyrks.

*dels* att utskottets hemställen bort ha följande lydelse:

att riksdagen med bifall till motion 1982/83:120 (fp) yrkande 6 och med anledning av motion 1982/83:102 (m) i denna del samt med avslag på motion 1982/83:117 (c) yrkande 10 avslår regeringens förslag till medelsanvisning till Åtgärder för att främja investeringar och utvecklingsarbete i kollektivtrafiken på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1982/83.

